

MEMURLAR! HAKLARINIZI ÖĞRENİN ARTIK

Aydınlık Dergisi, 3 Ekim 2004

Yıldırım Koç

Memurlar, sözleşmeli personel! Haklarınızı artık öğrenin.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 28-35. maddeleri uyarınca toplu görüşme süreci işletiliyor. Ancak, geçen yıldan farklı olarak, bu yıl yeni haklarınız var. Bu haklarınızın farkında değilmiş gibi davranıyorsunuz.

4688 sayılı Yasa kapsamındaki toplu görüşme, Türkiye'nin onayladığı 151 sayılı ILO Sözleşmesine uygundur. Ancak, 151 sayılı Sözleşmenin 1. maddesi, 1. fıkrası şöyledir: "Bu Sözleşme, diğer uluslararası çalışma sözleşmelerinde bu kesime uygulanabilecek daha elverişli hükümler bulunmadığı durumlarda kamu makamlarınca çalıştırılan herkese uygulanır."

Türkiye, 98 sayılı ILO Sözleşmesini de onaylamıştır ve bu nedenle de, memur ve sözleşmeli personel statülerinde istihdam edilen kamu çalışanlarına uygulanacak haklar, 98 sayılı Sözleşme ile düzenlenmiştir. 98 sayılı Sözleşme, Hükümetin takdirine sunulan bir toplu görüşmeyi değil, gerçek bir toplu pazarlık sürecini öngörmektedir.

Bu durum geçmiş yıllarda da böyleydi. Peki, bu yıl ne değişti de, KESK, Türkiye Kamu-Sen, Memur-Sen ve BASK henüz üzerine gitmiyor?

7.5.2004 gün ve 5170 sayılı Kanunla, Anayasanın 90. maddesine çok önemli bir hüküm eklendi. Yeni düzenlemeyle, Anayasanın 90. maddesinin son fıkrası şöyle oldu:

"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7.5.2004 – 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."

Eskiden, "ILO Sözleşmelerinin yaptırımı var mıdır? Uygulanmazsa ne olur?" sorusu gündeme geldiğinde, "ILO Sözleşmelerinin yaptırımı yalnızca eleştirilmektir. Uygulanmazsınız, eleştirinin ötesinde hiçbirşey olmaz" diye yanıt verirdik.

Anayasada yapılan bu değişiklik sonrasında yanıtımız temelden değişti.

Anayasa hükmüne göre, ILO Sözleşmeleri artık kendiliğinden uygulanmak zorundadır. ILO Sözleşmesinin hükümleriyle iç mevzuat çeliştiğinde, Parlamento'nun iç mevzuatı değiştirmesine gerek kalmaksızın çelişen kanun hükümleri geçersiz (zımnen mülga) kabul edilmekte ve ILO Sözleşmesi uygulanmaktadır.

Memur ve sözleşmeli personel örgütlerinin önderleri ve üyeleri! N'olur haklarınızı öğrenin. Bugün size dayatılan toplu görüşme, Türkiye'nin onaylamış ve uygulamak zorunda bulunduğu 98 sayılı Sözleşme ile temelden çelişmektedir. Geçen yıllardan farklı olarak, bu yıl, Anayasadan kaynaklanan gerçek bir toplu pazarlık hakkınız var. Bu hakkı öğrenin ve kullanın. Anayasaya bu düzenlemenin eklenmesi için bir çaba göstermediğinizden, bu hakkın da farkında değilsiniz. Bugün size dayatılan toplu görüşmeden önemli bir kazanım elde edemezsiniz. Ancak eğer yargı yoluna başvurursanız, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun öngördüğü toplu görüşme değil, Türkiye'nin onaylamış bulunduğu 98 sayılı Sözleşme uyarınca gerçek toplu pazarlık uygulanacaktır. Hem de, 4688'in Meclis'te değiştirilmesine gerek kalmadan. Lütfen artık haklarınızın farkında olun ve bunları kullanın.